

Comptes anuals: el balanç

Sitio: [Cursos IOC - Batxillerat](#)

Imprimido por: Invitado

Curso: Economia de l'empresa (autoformació IOC)

Día: viernes, 11 de febrero de 2022, 18:13

Libro: Comptes anuals: el balanç

Descripción

Comptes anuals: el balanç

Tabla de contenidos

1. El patrimoni empresarial

2. El Balanç

2.1. L'Actiu

2.2. El Patrimoni net i el Passiu

2.3. Taula de sinònims

2.4. Elements patrimonials de balanç

2.5. Model de Balanç adaptat a les PAU

3. Exemple

1. El patrimoni empresarial

El patrimoni d'una empresa és el conjunt de béns, drets i obligacions que li pertanyen en un moment del temps. Està compost, doncs, per tres elements fonamentals:

- **els béns:** són coses propietat de l'empresa, tal com edificis, màquines, existències de productes al magatzem...
- **els drets:** són accions que es tenen sobre una cosa o sobre una persona. Molt sovint consisteixen en una quantitat de diners que s'ha de cobrar d'alguna persona. La quantitat de diners rep el nom de crèdit i la persona el de deutor.
- **les obligacions:** són lligams que subjecten a fer o a no fer alguna cosa. Molt sovint consisteixen en una quantitat de diners que s'ha de pagar a alguna persona. La quantitat de diners rep el nom de deute i la persona el de creditor.

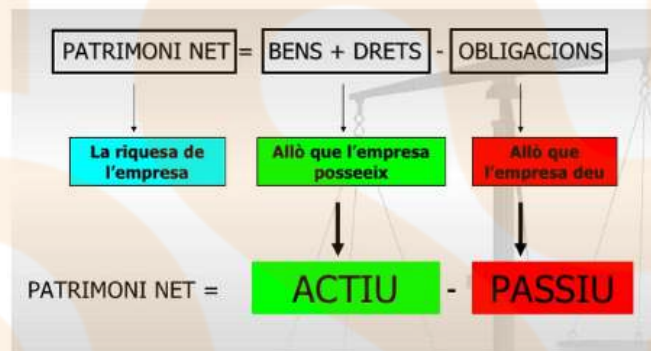
Cadascun dels elements que formen part del patrimoni rep el nom d'element patrimonial.

Els béns i drets constitueixen la part *positiva* del patrimoni (l'actiu), i les obligacions la *negativa* (el passiu).

La diferència entre els béns i drets i les obligacions constitueixen el **Patrimoni net, Net patrimonial o simplement Net**.

Patrimoni net = Béns i Drets - Obligacions

El Patrimoni net constitueix doncs una valoració monetària de la part del patrimoni empresarial que pertany als propietaris.

2. El Balanç

El balanç és el compte anual que reflecteix la situació patrimonial de l'empresa en un moment determinat del temps, normalment el 31 de desembre de cada any.

Es pot dir que el balanç és com una fotografia del patrimoni de l'empresa.

Consta de dues parts, en les quals s'agrupen els elements patrimonials: l'Actiu i el Patrimoni Net i Passiu

ACTIU	PATRIMONI NET i PASSIU
Béns i drets	Patrimoni Net Obligacions (Passiu)

Una altra manera d'interpretar l'Actiu i el Patrimoni net i el Passiu és la següent:

- El Patrimoni net i el Passiu recullen la valoració en diners dels recursos obtinguts per l'empresa per finançar els béns i drets de l'Actiu (origen dels diners)
- L'Actiu recull en què ha invertit l'empresa els recursos obtinguts (destí dels diners)

ACTIU	PATRIMONI NET i PASSIU
Inversions (destí dels diners)	Fonts de finançament (origen dels diners) - Pròpies (Patrimoni net) - Alienes (Passiu)

D'aquesta interpretació es dedueix que

$$\text{ACTIU} = \text{PATRIMONI NET} + \text{PASSIU}$$

identitat comptable que no és cap altra cosa que la constatació del fet que l'empresa no pot gastar en inversions més recursos dels que ha obtingut (siguin propis o de terceres persones).

2.1. L'Actiu

L'Actiu recull els béns i drets d'una empresa. És l'**estructura econòmica** de l'empresa, representa el capital de l'empresa posat en funcionament.

Aquests béns i drets poden ser de naturalesa molt diversa (edificis, diners en efectiu, productes, drets de cobrament sobre clients...) i per tant es fa necessari un **criteri d'ordenació**.

Aquest criteri és el de **liquiditat**, donat que, finalment, tots els actius són liquidables.

La liquiditat d'un actiu és la facilitat que té per convertir el seu valor en diners. Els actius s'ordenen de menor a major grau de liquiditat.

Per exemple, tant l'edifici de les oficines de l'empresa com els drets de cobrament a un client són actius. Ara bé, el dret de cobrament sobre un client té un termini generalment breu, de manera que quan es produeixi el cobrament, l'actiu s'haurà liquidat. No passa el mateix amb l'edifici de les oficines. És possible que algun dia es vengui i es liquidi, però normalment romandrà com a actiu durant molts exercicis econòmics.

L'edifici és, per tant, menys líquid que el crèdit sobre el client.

Sobre la base del criteri de liquiditat podem distingir entre **Actiu no corrent** o Immobilitzat i **Actiu corrent** o Circulant.

ACTIU NO CORRENT: Són els actius menys líquids, és a dir, els que es poden convertir en diners amb més dificultat o a un termini més llarg. Normalment, es consideren actius no corrents els que romanen a l'empresa més d'un any. Està subdividit en masses d'elements patrimonials homogenis:

- **L'immobilitzat intangible** representa elements intangibles constituïts per dret susceptibles de valoració econòmica com programes informàtics, concessions administratives i patents.
- **L'immobilitzat material** comprèn els elements del patrimoni de l'empresa destinats a servi-hi de forma perdurable utilitzats en l'activitat de l'empresa. Tangibles siguin mobles o immobles. Exemples: maquinària, elements de transport.
- **Les inversions immobiliàries** són terrenys i construccions no emprades en l'activitat de l'empresa, activades per obtenir un rendibilitat amb els seu arrendament o la seva venda.
- **Les inversions financeres** a llarg termini són cessions de fons monetaris a altres empreses en forma de participacions en el capital (accions societats anònimes o participacions de societats de responsabilitat limitada), en forma de préstecs o imposicions a llarg termini en bancs.

ACTIU CORRENT: Està integrat pels actius lligats a un procés continu de renovació i són, per tant, més líquids. Normalment, es consideren actius corrents els que romanen a l'empresa menys d'un any. Està subdividit en les següents masses patrimonials:

- **Les existències** representen els estocs de materials de què disposa l'empresa per ser venuts o fets servir en el curs normal de l'activitat de l'empresa.
- **El realitzable** representa drets de cobrament amb un venciment inferior a l'any.
- **El disponible** recull els diners dipositats a la caixa de l'empresa i als bancs.

Masses patrimonials		Elements patrimonials
ACTIU	Actiu no corrent	Immobilitzat intangible
		<ul style="list-style-type: none"> • Investigació i desenvolupament • Concessions administratives, propietat industrial i drets de traspàs • Aplicacions informàtiques

Actiu corrent	Immobilitzat material	<ul style="list-style-type: none"> • Terrenys i béns naturals • Construccions • Instal·lacions tècniques • Maquinària • Utilatge • Mobiliari • Elements de transport • Equips per a processos d'informació • Altre immobilitzat material
	Inversions immobiliàries	<ul style="list-style-type: none"> • Inversions en Terrenys i béns naturals • Inversions en Construccions
	Inversions financeres	<ul style="list-style-type: none"> • Inversions en accions • Préstecs concedits • Imposicions a llarg termini
	Existències	<ul style="list-style-type: none"> • Comercials • Matèries primeres • Productes en curs • Productes acabats
	Realitzable	<ul style="list-style-type: none"> • Clients • Deutors • Hisenda Pública, deutora per diversos conceptes • Organismes de Seguretat Social deutors
	Disponible	<ul style="list-style-type: none"> • Bancs i institucions de crèdit • Caixa

2.2. El Patrimoni net i el Passiu

El Patrimoni net i el Passiu reflecteixen l'origen del recursos financers utilitzats per l'empresa. Com es tracta d'elements patrimonials molt diversos, es fa servir, com amb l'Actiu, un criteri d'ordenació. En aquest cas el criteri és el de l'exigibilitat.

L'exigibilitat d'un recurs financer depèn del termini de temps en què ha de ser retornat als seus titulars. Així, un deute a curt termini té un grau d'exigibilitat major que un deute a llarg termini.

D'acord amb aquest criteri, distingim:

- **El Patrimoni net** o recursos que l'empresa no deu a cap creditor: aportacions dels propietaris, resultats de l'exercici, beneficis reinvertits o reserves
- **El Passiu** o recursos obtinguts de tercers que es converteixen en creditors. Es subdivideix en dos grans masses patrimonials:
 - **Passiu no corrent:** recursos sobre els quals existeix un compromís de devolució al cap d'un període superior a 1 any (prèstecs bancaris, obligacions emeses, proveïdors d'immobilitzat). En altres paraules, deutes amb venciment superior a 1 any.
 - **Passiu corrent:** deutes amb un termini de venciment igual o inferior a un any (proveïdors de mercaderies, de matèries primeres, d'immobilitzat, creditors per prestació de serveis, Hisenda, Seguretat Social)

Masses patrimonials		Elements patrimonials
PATRIMONI NET i PASSIU	PATRIMONI NET	
	Passiu no corrent	<ul style="list-style-type: none"> • Capital (en empreses individuals) • Capital social (en societats) • Reserves • Resultat de l'exercici
	Passiu corrent	<ul style="list-style-type: none"> • Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini • Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit • Proveïdors • Creditors per prestació de serveis • Proveïdors d'immobilitzat a curt termini • Deutes a curt termini amb entitats de crèdit • Deutes a curt termini • Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals • Organismes de la Seguretat Social creditors

2.3. Taula de sinònims

És important tenir present **la taula de sinònims de les masses patrimonials** que hem vista l'estudi del Balanç perquè la literatura comptable existent els utilitza indistintament.

Taula de sinònims entre masses patrimonials
ACTIU NO CORRENT = IMMOBILITZAT = ACTIU FIX
ACTIU CORRENT = ACTIU CIRCULANT
PATRIMONI NET = FONS PROPIS = PASSIU NO EXIGIBLE = NO EXIGIBLE
PASSIU = EXIGIBLE = DEUTES
PASSIU NO CORRENT = EXIGIBLE A LLARG TERMINI = DEUTES A LLARG TERMINI
PASSIU CORRENT = PASSIU CIRCULANT = EXIGIBLE A CURT TERMINI = DEUTES A CURT TERMINI
PASSIU FIX = RECURSOS PERMANENTS = PATRIMONI NET + PASSIU NO CORRENT

2.4. Elements patrimonials de balanç

Ara farem una **descripció dels elements patrimonials** més freqüentment utilitzats:

ACTIU

ACTIU NO CORRENT

Immobilitzat intangible

Investigació i desenvolupament. Despeses d'aquesta naturalesa que es consideren un actiu per a l'empresa.

Fons de comerç. Conjunt de béns immaterials, com la clientela, el nom o la raó social i altres conceptes de naturalesa similar, que impliquin valor per la l'empresa.

Propietat industrial. Import satisfet per la propietat o dret d'ús de les diferents manifestacions de la propietat industrial, com ara patents o marques.

Drets de traspass. Quantitats pagades per subrogació en contracte d'arrendament d'un local de negoci.

Aplicacions informàtiques. Quantitats satisfetes per la propietat o drets d'ús de programes informàtics.

Immobilitzat material

Terrenys i béns naturals. Solars de naturalesa urbana, finques rústiques, altres terrenys no urbans, mines i pedreres, destinats a l'activitat de l'empresa.

Construccions. Edificacions. El valor del terreny es registra al compte de terrenys i la edificació al compte de construccions, destinats a l'activitat de l'empresa.

Instal·lacions tècniques. Són unitats complexes d'ús especialitzat en el procés productiu, que comprenen: edificacions, maquinària, materials, peces o elements, inclosos els sistemes informàtics, que encara que siguin separables estan lligats de forma definitiva pel seu funcionament i sotmesos al mateix ritme de funcionament.

Maquinària. Màquines per a l'extracció o elaboració de productes. També elements de transport intern que no surtin a l'exterior.

Mobiliari. Mobiliari i material d'oficina.

Utillatge. Petits estris.

Equips processos de la informació. Ordinadors i altres components electrònics. Els programes estan recollits al compte Aplicacions informàtiques.

Elements de transport. Vehicles de tota mena per transport llevat dels considerats al compte de Maquinària.

Altres immobilitzat material. Elements de l'immobilitzat material que no es poden incloure en les categories anteriors.

Inversions immobiliàries

Inversions en terrenys i béns naturals. Solars de naturalesa urbana, finques rústiques, altres terrenys no urbans, mines i pedreres, que són inversions immobiliàries (no lligades a l'activitat de l'empresa).

Inversions en construccions. Edificacions, que són Inversions immobiliàries (no lligades a l'activitat de l'empresa).

ACTIU CORRENT

Existències

Comercials (Mercaderies). Coses adquirides per l'empresa i destinades a la venda sense transformació.

Productes en curs. Productes en fase de transformació.

Productes acabats. Productes fabricats per l'empresa i destinats al consum final.

Matèries primeres. Són els que, per elaboració o transformació, es destinen a formar part dels productes fabricats.

Realitzable

Clients. Drets de cobrament sobre compradors d'existències i serveis produïts per l'empresa.

Deutors. Crèdits sobre compradors de serveis que no tinguin condició estricta de clients.

Hisenda pública deutora per diversos conceptes. Crèdits sobre la Hisenda pública.

Organismes de la Seguretat social deutors. Crèdits sobre la Seguretat Social.

Disponible

Bancs. Saldos a favor en comptes bancàries.

Caixa. Són diners a la caixa de l'empresa.

PATRIMONI NET

Capital. Aportacions del propietari a una empresa individual.

Capital social. Aportacions dels socis a les empreses en forma de societat.

Reserves. En general, beneficis no repartits entre els socis.

Resultat de l'exercici. Resultat de l'últim exercici que encara no ha estat distribuït. Figura al Net patrimonial amb signe positiu si el resultat és de beneficis, i amb signe negatiu si el resultat és de pèrdues.

PASSIU**PASSIU NO CORRENT**

Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini. Deutes per l'adquisició d'immobilitzat amb un venciment superior a l'any.

Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini. Préstecs rebuts d'entitats de crèdit amb un venciment superior a l'any.

Deutes a llarg termini. Deutes contrets amb un venciment superior a l'any.

PASSIU CORRENT

Proveïdors. Deutes amb subministradors de mercaderies i altres béns definits a la massa patrimonial existències.

Creditors per prestació de serveis. Deutes amb subministradors de serveis que no tinguin la condició estricta de proveïdors.

Proveïdors d'immobilitzat a curt termini. Deutes per l'adquisició d'immobilitzat amb un venciment inferior a l'any.

Deutes amb entitats de crèdit a curt termini. Préstecs rebuts d'entitats de crèdit amb un venciment inferior a l'any.

Deutes a curt termini. Deutes contrets amb un venciment inferior a l'any.

Hisenda pública creditora a efectes fiscals. Tributs pendents de pagament.

Organismes de la Seguretat social creditors. Quotes pendents de pagament a la Seguretat social.

2.5. Model de Balanç adaptat a les PAU

Existeixen diferents models oficials de Balanç que les empreses han de fer servir depenent de que siguin Pimes o grans empreses.

El model que seguirem en aquesta matèria és l'**adaptat a les PAU que figura en les concrecions de la matèria d'Economia de l'empresa per a aquestes proves.**

És el següent:

BALANÇ DE SITUACIÓ	
ACTIU (estructura econòmica o capital en funcionament)	PATRIMONI NET I PASSIU (estructura financera o capital financer)
<p>ACTIU NO CORRENT</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Immobilitzat intangible* <ul style="list-style-type: none"> ✗ Investigació i desenvolupament ✗ Concessions administratives, propietat industrial i drets de traspàs ✗ Aplicacions informàtiques ▪ Immobilitzat material* <ul style="list-style-type: none"> ✗ Terrenys i béns naturals ✗ Construccions ✗ Instal·lacions tècniques ✗ Maquinària ✗ Utillatge ✗ Mobiliari ✗ Elements de transport ✗ Equips per a processos d'informació ✗ Altre immobilitzat material ▪ Inversions immobiliàries <ul style="list-style-type: none"> ✗ Inversions en Terrenys i béns naturals ✗ Inversions en Construccions ▪ Inversions financeres a llarg termini <p>ACTIU CORRENT</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Existències <ul style="list-style-type: none"> ✗ Comercials ✗ Matèries primeres ✗ Productes en curs ✗ Productes acabats ▪ Realitzable <ul style="list-style-type: none"> ✗ Clients ✗ Deutors ✗ Hisenda Pública, deutora per diversos conceptes ✗ Organismes de Seguretat Social deutors ▪ Disponible <ul style="list-style-type: none"> ✗ Bancs i institucions de crèdit ✗ Caixa 	<p>PATRIMONI NET</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ Capital / Capital social ✗ Reserves ✗ Resultat de l'exercici <p>PASSIU NO CORRENT</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini ✗ Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit <p>PASSIU CORRENT</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ Proveïdors ✗ Creditors per prestació de serveis ✗ Proveïdors d'immobilitzat a curt termini ✗ Deutes a curt termini amb entitats de crèdit ✗ Deutes a curt termini ✗ Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals ✗ Organismes de la Seguretat Social creditors

3. Exemple

L'empresa KALKUR presenta a l'acabament de l'exercici comptable 2009 els següents saldos dels comptes que representen la seva situació patrimonial en unitats monetàries: :

Bancs i institucions de crèdit	12.500
Comercials	35.000
Creditors per prestació de serveis	2.500
Deutes a curt termini	2.000
Deutes a llarg termini	25.000
Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	80.000
Deutors	15.000
Hisenda Pública, deutora per diversos conceptes	1.500
Instal·lacions tècniques	5.000
Inversions financeres a llarg termini	25.000
Maquinària	6.000
Mobiliari	1.500
Organismes de Seguretat Social deutors	2.500
Productes acabats	30.000
Productes en curs	2.000
Utilitatge	2.000
Aplicacions informàtiques	3.000
Caixa	3.500
Capital social	60.000
Clients	5.000
Concessions administratives, propietat industrial i drets de traspàs	2.000
Construccions	20.000
Construccions (no per activitat productiva)	10.000
Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	1.500
Equips per a processos d'informació	2.500
Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals	1.800
Investigació i desenvolupament	1.000
Matèries primeres	15.000
Organismes de la Seguretat Social creditors	1.200
Proveïdors	18.000
Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	3.000
Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini	25.000
Reserves	15.000
Resultat de l'exercici	5.000
Terrenys i béns naturals	10.000
Terrenys i béns naturals (no per activitat productiva)	30.000

Amb les dades anteriors s'elabora el següent Balanç a 31 de desembre de 2009:

ACTIU (estructura econòmica o capital en funcionament)		Saldo
ACTIU NO CORRENT		118.000
§	Immobilitzat intangible	6.000
û	Investigació i desenvolupament	1.000
û	Concessions administratives, propietat industrial i drets de traspàs	2.000
û	Aplicacions informàtiques	3.000
§	Immobilitzat material	47.000
û	Terrenys i béns naturals	10.000
û	Construccions	20.000
û	Instal·lacions tècniques	5.000
û	Maquinària	6.000
û	Utillatge	2.000
û	Mobiliari	1.500
û	Equips per a processos d'informació	2.500
û	Altres immobilitzats materials	
§	Inversions immobiliàries	40.000
û	Terrenys i béns naturals	30.000
û	Construccions	10.000
§	Inversions financeres a llarg termini	25.000
ACTIU CORRENT		122.000
§	Existències	82.000
û	Comercials	35.000
û	Matèries primeres	15.000
û	Productes en curs	2.000
û	Productes acabats	30.000
§	Realitzable	24.000
û	Clients	5.000
û	Deutors	15.000
û	Hisenda Pública, deutora per diversos conceptes	1.500
û	Organismes de Seguretat Social deutors	2.500
§	Disponible	16.000
û	Bancs i institucions de crèdit	12.500
û	Caixa	3.500
TOTAL ACTIU		240.000

PATRIMONI NET I PASSIU (estructura financera o capital financer)		Saldo
PATRIMONI NET		80.000
û	Capital	
û	Capital social	60.000
û	Reserves	15.000
û	Resultat de l'exercici	5.000
PASSIU NO CORRENT		130.000
û	Proveïdors d'immobilitzat a llarg termini	25.000
û	Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	80.000
û	Deutes a llarg termini	25.000
PASSIU CORRENT		30.000
û	Proveïdors	18.000
û	Creditors per prestació de serveis	2.500
û	Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	3.000
û	Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	1.500
û	Deutes a curt termini	2.000
û	Hisenda Pública, creditora per conceptes fiscals	1.800
û	Organismes de la Seguretat Social creditors	1.200
TOTAL PASSIU I NET PATRIMONIAL		240.000

